

Wybrane klauzule kontraktowe w umowach z dziedziny własności intelektualnej

Adrian Niewęgłowski, UMCS w Lublinie

Klauzule kontraktowe PWI

- Założenia wykładu
- Podział materii:
 - a) klauzule w umowach wydawniczych
 - b) postanowienia w umowach dotyczących szkoleń
 - c) umowy dotyczące prawa własności przemysłowej
 - d) umowy spółek cywilnych
 - e) umowy spółek handlowych
- Pytania dot. wykładu
- Kontakt z autorem:
adrian.nieweglowski@poczta.umcs.lublin.pl

Klauzule kontraktowe PWI

- Podstawowe ograniczenia zasady swobody umów w prawie autorskim:
 - a) ograniczenia dotyczące autorskich dóbr osobistych
 - b) Ograniczenia dotyczące konstrukcji umowy (nakaz egzemplifikacji pól eksploatacji, wymóg jednoznacznego zamieszczenia postanowienia o przeniesieniu prawa),
 - c) Normy semiimperatywne, stworzone z myślą o ochronie twórcy.

Klauzule kontraktowe w PWI

Klauzula nr 1 (wariant pierwszy):

Na podstawie niniejszej umowy Autor przenosi, a Wydawca przyjmuje autorskie prawa majątkowe w szczególności na następujących polach eksploatacji:

-,
-,
-

Klauzule kontraktowe w PWI

Klauzula nr 1 (wariant drugi):

Na podstawie niniejszej umowy Autor przenosi, a wydawca przyjmuje autorskie prawa majątkowe na wszystkich polach eksploatacji znanych w chwili jej zawarcia, w tym:

-,
-,
-

Klauzule kontraktowe w PWI

Klauzula nr 3 (wariant pierwszy)

Autor zobowiązuje się, zarówno w czasie trwania niniejszej umowy, jak również po jej zakończeniu nie wydawać samodzielnie lub u innego wydawcy utworu, który mógłby zostać uznany za konkurencyjny w stosunku do dzieła stanowiącego przedmiot niniejszej umowy.

Klauzule kontraktowe w PWI

Klauzula nr 3 (wariant drugi)

Autor zobowiązuje się, zarówno w czasie trwania niniejszej umowy, jak również po jej zakończeniu nie wydawać samodzielnie lub u innego wydawcy utworu, który mógłby zostać uznany za konkurencyjny w stosunku do dzieła stanowiącego przedmiot niniejszej umowy. Za utwór konkurencyjny, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, strony zgodnie uznają w szczególności komentarz lub podręcznik.

Klauzule kontraktowe w PWI

Klauzula nr 4

Jeśliby po wykonaniu niniejszej umowy autor stworzył utwór, który mógłby być pod jakimkolwiek względem konkurencyjny w stosunku do umówionego dzieła, jest zobowiązany złożyć wydawcy ofertę zawarcia umowy przenoszącej prawa autorskie lub licencyjnej. Strony ustalają, że w razie naruszenia niniejszego postanowienia umowa zawarta z pominięciem wydawcy jest nieważna.

Klauzule kontraktowe w PWI

- Art. 41 ust. 3 pr. aut. i pr. pokr. „Nieważna jest umowa w części dotyczącej wszystkich utworów lub wszystkich utworów określonego rodzaju tego samego twórcy mających powstać w przyszłości.”
- Znaczenie terminu w klauzuli konkurencyjnej
- Przepis art. 41 ust. 3 pr. aut. i pr. pokr. a umowa o pracę na czas nieokreślony
- Art. 41 ust. 3 pr. aut. i pr. pokr. a przepis art. 365[1] KC.

Klauzule kontraktowe w PWI

Tu jesteś: gazetaprawna.pl » Prawo » Wikariat: Czy klauzula bestsellerowa pomoże Sapkowskiemu [OPINIA]

Wikariat: Czy klauzula bestsellerowa pomoże Sapkowskiemu [OPINIA]

autor: Sławomir Wikariat 09.10.2018, 07:40; Aktualizacja: 09.10.2018, 08:06

Udostępnij na Facebooku [3]

Udostępnij na Twitterze

Wśród prawników toczy się dyskusja, jakie czynniki mogą mieć wpływ na wyrok sądu, jeśli sprawa trafi na wokandę
źródło: Shutterstock

Informacja o żądaniach Andrzeja Sapkowskiego wobec CD Projekt

PRAWO | NAJNOWSZE

- 11:30 Użytkownicy wieczystości staną się wreszcie właścicielami nieruchomości »
- 08:30 Użytkowanie wieczyste w pytaniach i odpowiedziach. Zobacz, jak się uwłaszczyć od 2019 roku »
- 07:00 Gdy klientka nie chce być klientem. O płci biologicznej w stosunkach biznesowych »
- 11 sty Nie będzie kar dla sędziów Krupy i Frąckowiak za występ na PolandRock »
- 11 sty Kłopoty współczesnych prawników »
- 11 sty Uzależnienie od alkoholu to nie powód, by wysłać kierowcę na badania »

NAJCZĘŚCIEJ CZYTANE

- Klient nie musi sprawdzać zakupionego towaru
- Użytkowanie wieczyste w pytaniach i odpowiedziach. Zobacz, jak się uwłaszczyć od 2019 roku
- Gminy powoli odzyskują kontrolę nad mieszkaniami komunalnymi
- Uzależnienie od alkoholu to nie powód, by wysłać kierowcę na badania

Klauzule kontraktowe w PWI

Klauzula nr 5:

Strony ustalają, że w razie zwiększenia się zysków z dystrybucji utworu, autorowi nie przysługuje prawo do żądania podwyższenia wynagrodzenia. Przepisu art. 44 ustawy o prawie autorskim nie stosuje się.

Brzmienie art. 44: W razie rażącej dysproporcji między wynagrodzeniem twórcy a korzyściami nabywcy autorskich praw majątkowych lub licencjobiorcy, twórca może żądać stosownego podwyższenia wynagrodzenia przez sąd.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 12 sierpnia 2009 r. I ACa 502/09): art. 44 [Ius Cogens]

Klauzule kontraktowe w PWI

Klauzula nr 6:

Porozumienie ramowe o współpracy pomiędzy wydawcą i autorem:

Kooperanci ustalają, że jeśli w zawieranych przez nich w przyszłości umowach wydawniczych pojawiłyby się wątpliwości, co do tego, czy umowa wydawnicza przeniosła skutecznie prawa autorskie majątkowe, te wątpliwości rozstrzygnie wydawca składając oświadczenie woli drugiej stronie w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Klauzule kontraktowe w PWI

- Art. 65 pr. aut. i pr. pokr. W braku wyraźnego postanowienia o przeniesieniu prawa, uważa się, że twórca udzielił licencji.
- O kwestii prawidłowego rozumienia art. 65 pr. aut. i pr. pokr.
- Czy art. 65 pr. aut. i pr. pokr. zawiera „domniemanie”?
- Reguła interpretacyjna czynności prawnych („uważa się”, „poczytuje się (w razie wątpliwości)”).
- Charakter prawny porozumień stron o zasadach wykładni umów zawieranych w przyszłości

Klauzule kontraktowe w PWI

Przykład
naruszenia art. 65
pr. aut. i pr. pokr.

*Z jednego
postanowienia
wynika, że umowa
przenosi prawa, ale
z innego wynika, że
twórca udziela
licencji.*

*Jaki jest skutek
niewyraźnego
określenia
postanowienia o
przeniesieniu
prawa?*

„Uważa się, że
twórca udzielił
licencji” (art. 65 pr.
aut. i pr. pokr.)

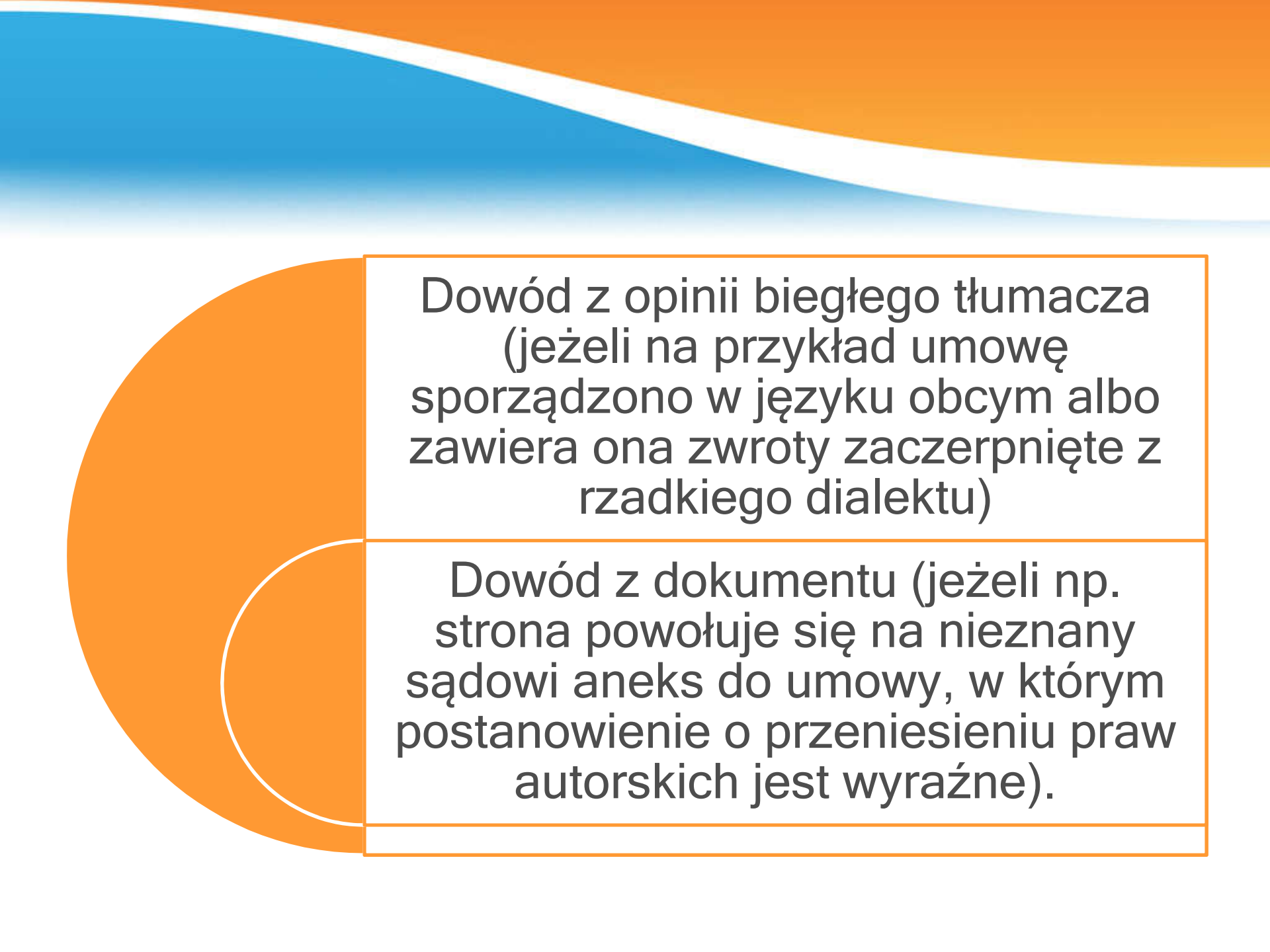
Klauzule kontraktowe w PWI

Ważne znaczenie ma art. 247 KPC

Art. 247 [Ograniczenia] Dowód ze świadków lub z przesłuchania stron przeciwko podstawie lub ponad podstawę dokumentu obejmującego czynność prawną może być dopuszczony między uczestnikami tej czynności tylko w wypadkach, gdy nie doprowadzi to do obejścia przepisów o formie zastrzeżonej pod rygorem nieważności i gdy ze względu na szczególne okoliczności sprawy sąd uzna to za konieczne.

Klauzule kontraktowe w PWI

- Czy można dopuścić dowody klarujące (wyjaśniające) oświadczenie woli o przeniesieniu praw autorskich?
- W zasadzie nie, bo podważałoby to sens wymagania, że postanowienie o przeniesieniu praw musi zostać wyrażnie zamieszczone w umowie, ale są wyjątki w których postanowienie może być pisemne i wyraźne, ale sąd dopuści dowód dotyczący tego, czy oświadczenie woli, jest wyraźne. Jaki może to być dowód?

Dowód z opinii biegłego tłumacza
(jeżeli na przykład umowę
sporządzono w języku obcym albo
zawiera ona zwroty zaczerpnięte z
rzadkiego dialektu)

Dowód z dokumentu (jeżeli np.
strona powołuje się na nieznany
sądowi aneks do umowy, w którym
postanowienie o przeniesieniu praw
autorskich jest wyraźne).

Klauzule kontraktowe w PWI

Klauzula nr 7

„Architekt nie ma prawa do sprawowania nadzoru autorskiego”

Problem z tymi klauzulami wynika z brzmienia art. 60 pr. aut. i pr. pokr.

Klauzule kontraktowe w PWI

- [art. 60 pr. aut. i pr. pokr.]
- 1. Korzystający z utworu jest obowiązany umożliwić twórcy przed rozpowszechnieniem utworu przeprowadzenie nadzoru autorskiego. Jeżeli wniesione w związku z nadzorem zmiany w utworze są niezbędne i wynikają z okoliczności od twórcy niezależnych, koszty ich wprowadzenia obciążają nabywcę autorskich praw majątkowych lub licencjobiorcę.
- 2. Jeżeli twórca nie przeprowadzi nadzoru autorskiego w odpowiednim terminie, uważa się, że wyraził zgodę na rozpowszechnianie utworu.
- 3. Jeżeli ustawa lub umowa nie stanowią inaczej, za wykonanie nadzoru autorskiego nie przysługuje twórcy odrębne wynagrodzenie.
- 4. Twórcy utworu plastycznego przysługuje prawo do sprawowania odpłatnego nadzoru autorskiego.
- 5. Sprawowanie nadzoru autorskiego nad utworami architektonicznymi i architektoniczno-urbanistycznymi regulują odrębne przepisy.

Klauzule kontraktowe w PWI

Klauzula nr 8

[w umowie dotyczącej przeprowadzenia szkoleń, wykładów]

[klauzula salwatoryjna] w razie prawomocnego zakwestionowania charakteru niniejszej umowy, jako umowy o dzieło, pozostaje pomiędzy stronami w mocy, jako umowa o świadczenie usług podobnych do zlecenia (art. 750 KC).

Skąd wziął się problem?

Klauzule kontraktowe w PWI

„Dziełem jest stworzenie czegoś lub przetworzenie do postaci, w jakiej dotychczas nie istniało. W przypadku przeprowadzenia cyklu wykładów, a tym bardziej praktycznej nauki języka, nie występuje żaden rezultat w jakiejkolwiek postaci. Jest to wyłącznie staranne działanie wykonawcy umowy, który stosownie do posiadanej wiedzy, ma ją przekazać studentom.”

Wyrok SA we Wrocławiu z 6 lutego 2015 r.
III AUa 1119/14.

Klauzule kontraktowe w PWI

„Umowa, której przedmiotem jest przeprowadzenie cyklu wykładów na kursie kwalifikacyjnym dla instruktorów nauki jazdy, nie jest umową o dzieło.”

Wyrok WSA w Warszawie z 19 kwietnia 2017 r. VI SA/Wa 1955/16

Klauzule kontraktowe w PWI

Wykładnia systemowa przepisów ubezpieczeniowych skorelowana z analizą art. 627 k.c. oraz art. 750 k.c. w związku z art. 734 k.c. prowadzi do konkluzji, że umowa dotycząca jednorazowego wykładu lub wykładu przeprowadzonego w czasie krótkotrwałego szkolenia może być przedmiotem umówionego dzieła, jeżeli dotyczyła ściśle określonego tematu, a warunki umowy poddawały się weryfikacji. Wykłady prowadzone w dłuższym okresie mogą być przedmiotem umowy o dzieło, jeżeli miały autorski charakter i zostały ucieleśnione na przykład w postaci utworu audiowizualnego.

Wyrok SN z 10 maja 2016 r. II UK 217/15

Wyrok SA w Białymstoku z 28 lutego 2018 r. III AUa 643/17.

Klauzule kontraktowe w PWI

1. Źródło problemu: pojęcie świadczenia i podział na świadczenia jednorazowe, ciągłe i okresowe;
2. Czas i jego znaczenie w podziale świadczeń;
3. Zasada jest, że kwalifikacja dokonana przez strony jest wiążąca;
4. Nie można dokonywać kwalifikacji prawnej „na wypadek”;
5. Precyzyjnie określony przedmiot świadczenia;
6. Dziełem jest coś, co nadaje się do wydania, oddania, gdzie można zastosować przepisy o rękojmi za wady. Dlatego ilekroć dziełem ma być wykład z zasady powinno mu towarzyszyć sporządzenie prezentacji multimedialnej, sylabus itd.

Klauzule kontraktowe w PWI

Klauzula nr 9

[umowa o stworzenie utworu, której charakter prawny nie został określony]

Strony ustalają, że do odpowiedzialności autora stosuje się przepisy kodeksu cywilnego o rękojmi za wady w umowie o dzieło. Nie stosuje się przepisu art. 55 pr. aut. i pr. pokr.

Klauzule kontraktowe w PWI

- Art. 55.1 pr. aut. i pr. pokr.

Jeżeli zamówiony utwór ma usterki, zamawiający może wyznaczyć twórcy odpowiedni termin do ich usunięcia, a po jego bezskutecznym upływie może od umowy odstąpić lub żądać odpowiedniego obniżenia umówionego wynagrodzenia, **chyba że usterki są wynikiem okoliczności, za które twórca nie ponosi odpowiedzialności**. Twórca zachowuje w każdym razie prawo do otrzymanej części wynagrodzenia, nie wyższej niż 25% wynagrodzenia umownego.

Klauzule kontraktowe w PWI

Art. 472 KC.

Jeżeli ze szczególnego przepisu ustawy albo z czynności prawnej nie wynika nic innego, dłużnik odpowiedzialny jest za niezachowanie należytej staranności.

Klauzule kontraktowe w PWI

Klauzula nr 10 w umowie o przeniesienie patentu

Uprawniony z patentu (sprzedawca) zobowiązuje się nie podejmować żadnych działań prawnych, które utrudniłyby kupującemu patent (nabywcy) uzyskanie wpisu potwierdzającego nabycie prawa w Urzędzie Patentowym. W szczególności, zobowiązanie, o którym mowa w zdaniu poprzednim, obejmuje zakaz zawarcia umowy zbycia patentu z osobą trzecią w okresie przypadającym przed ujawnieniem nabywcy w rejestrze patentowym. W razie naruszenia zobowiązań wynikających z niniejszego postanowienia sprzedawca zobowiązuje się zapłacić nabywcy karę umowną w wysokości XXX, co nie wyklucza możliwości dochodzenia odszkodowania uzupełniającego.

Klauzule kontraktowe w PWI

Klauzula nr 11 w umowie wdrożeniowej

Twórca projektu wynalazczego (przedmiotu wdrożenia) nie ponosi odpowiedzialności za usterki rozwiązania technicznego, które czynią niemożliwym jego wdrożenie. Ujawnienie się powyższych usterek nie wpływa na prawo twórcy do wynagrodzenia za sprawowanie nadzoru autorskiego przy wdrożeniu.

Klauzule kontraktowe w PWI

1. Kto sprawuje nadzór nad wdrażanym projektem?
Nadzór autorski czy zewnętrzny.
2. Odpowiedzialność autora projektu za wady rozwiązania przekazanego do wdrożenia.
3. Czy nadzorca zewnętrzny (osoba nie będąca autorem projektu wynalazczego) odpowiada za wady? Kiedy może odpowiadać za wady.
4. Zobowiązanie do uprzedniej oceny i sprawdzenia rozwiązania.
5. Pierwotna i następca niemożliwość świadczenia.

Klauzule kontraktowe w PWI

Klauzula nr 12 w umowie spółki cywilnej.

Strony ustalają, że w razie ustąpienia wspólnika ze spółki wyraża on zgodę na zmianę wpisu w rejestrach UP RP w odniesieniu do praw własności przemysłowej pozostających w majątku wspólnym spółki cywilnej. Zgoda, o której mowa w zdaniu poprzedzającym, obejmuje w szczególności wykreślenie ustępującego wspólnika i wpisanie do rejestru nowego wspólnika na podstawie ujednoliconego tekstu umowy spółki cywilnej.

Klauzule kontraktowe w PWI

1. Pewien problem powstał w praktyce UPRP, gdzie do zmiany wpisu współuprawnionych z tytułu prawa ochronnego na znak towarowy wymagano zgody byłych wspólników (wpisanych nadal do rejestrów UP RP), albo „cesji” udziałów byłych wspólników.
2. Problem rozwiązuje przepis art. 871 KC. Wspólnikowi należy się ekwiwalent w razie ustąpienia (np. wypowiedzenia umowy spółki). Prawo ochronne (patent itp.) jest cały czas w majątku spółki. Należy do byłych (a nie obecnych) wspólników.
3. Te same zasady obowiązują w razie przekształcenia spółki cywilnej w spółkę handlową. Roszczenie wspólnika o ekwiwalent (niezaspokojone) przechodzi na spółkę handlową (przekształconą).

Klauzule kontraktowe w PWi

Klauzule z zakresu prawa spółek handlowych

1. Problem wniesienia „zastrzeżenia patentowego” do spółki
2. Dopuszczalność wniesienia prawa do uzyskania patentu czy prawa ochronnego.
3. Wniesienie patentu pod warunkiem lub z zastrzeżeniem terminu.
4. Wniesienie części prawa ochronnego (podział odnośnie do towarów a inne podziały).
5. Oznaczenie prawa.
6. Wpływ ustania prawa na sytuację prawną wspólnika. Problem relacji przepisu art. 291 PrW i Przem i regulacji dotyczących odpowiedzialności wyrównawczej w spółkach.

Klauzule kontraktowe w PWi

- Art. 291 PrWiPrzem [Skutki unieważnienia dla osób trzecich]: *Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, w razie unieważnienia patentu nabywca, licencjobiorca albo inna osoba, na rzecz której uprawniony dokonał odpłatnego rozporządzenia, może żądać zwrotu wniesionej zapłaty oraz naprawienia szkody na zasadach ogólnych. Zbywca może jednak potrącić sobie korzyści, jakie nabywca uzyskał przez korzystanie z wynalazku przed unieważnieniem patentu; jeżeli korzyści te są wyższe od wniesionej zapłaty i dochodzonego odszkodowania, zbywca nie ponosi odpowiedzialności.*

Klauzule kontraktowe w PWI

Klauzula nr 13 [umowa spółki jawnej]

Wspólnicy zobowiązują się wnieść wkład w postaci praw własności przemysłowej w terminie dwóch tygodni od wezwania ich przez spółkę.

Klauzule kontraktowe w PWI

Klauzula nr 14 [umowa spółki z o.o.]

Wspólnik wnosi do spółki licencję na korzystanie z wynalazku chronionego patentem nr Wnoszący wkład oświadcza, że jest on wolny od obciążeń. Wartość wnoszonego wkładu zgodnie się ustala na kwotę

Klauzule kontraktowe w PWI

Klauzula nr 15 [umowa licencyjna zawarta ze spółką z o.o.]

W razie ogłoszenia upadłości lub otwarcia likwidacji licencjobiorcy umowa licencyjna rozwiązuje się.

Klauzule kontraktowe w PWI

Klauzula nr 15 [umowa licencyjna zawarta ze spółką z o.o.]

Art. 83 PrUpad: Postanowienia umowy zastrzegające na wypadek złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub ogłoszenia upadłości zmianę lub rozwiązanie stosunku prawnego, którego stroną jest upadły, są nieważne.

Klauzule kontraktowe w PWI

Klauzula nr 16 [umowa licencyjna zawarta ze spółką z o.o.]

Umowa licencyjna rozwiązuje się w przypadku, gdy licencjobiorca okazałby się niewypłacalny.

Klauzule kontraktowe w PWI

Klauzula nr 16 [umowa licencyjna zawarta ze spółką z o.o.]

Art. 84.1 PrUpad. Postanowienie umowy, której stroną jest upadły, uniemożliwiające albo utrudniające osiągnięcie celu postępowania upadłościowego jest bezskuteczne w stosunku do masy upadłości.

Klauzule kontraktowe w PWI

Klauzula nr 17 [umowa spółki z o.o.]

W razie ogłoszenia upadłości spółki celowej syndyk lub likwidator ma obowiązek przenieść prawo ochronne XXX z powrotem na wspólnika, który wniósł je aportem.

- problem zakazu zwrotu wkładu w czasie istnienia stosunku spółki

- charakter wierzytelności o przeniesienie prawa (powrotne) po ogłoszeniu upadłości spółki.